

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Volja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 104. — Štev. 104.

NEW YORK, TUESDAY, MAY 4, 1937 — TOREK, 4. MAJA 1937

Volume XLV. — Letnik XLV.

NARODNI DOLG ZDRUŽENIH DRŽAV 35 MILJARD

HOPKINS JE PRIPRAVLJEN OPUSTITI RELIEF, AKO JE PRIMANJKLJAJ DELAVCEV

Kupovanje zlata je dovedlo do višine, ki jo je napovedal predsednik. — Davki niso dosegli pričakovane višine. — Tvorničarji pravijo, da primanjkujejo izvežbani delavci.

WASHINGTON, D. C., 3. maja. — Ker zvezna vlada še vedno kupuje zlato, se narodni dolg Združenih držav vedno večja ter ser bliža svojemu višku \$35,026,000,000, kakor je predlagal predsednik Roosevelt.

Predsednik je v svojem poročilu na kongres napovedal da bo narodni dolg v tekočem poslovnem letu narasel za \$1,248,000 in bo znašal ob koncu fiskaunega leta 30. junija prihodnjega leta \$35,026,000,000.

Ta nepričakovani narastek sta povzročila dva činitelja. Zvezna zakladnica je letos prejela manj davkov, kot pa je pričakovala in vlada je imela velike izdatke, da vstavi dotok zlata iz tujih dežel. — Oba činitelja sta prisilila vlado, da se je morala odločiti, ali najame novo posojilo, ali pa seže globlje v svojo blagajno, da pokrije tekoče stroške.

Po poročilu zvezne zakladnice prejšnjega tedna je 29. aprila znašal narodni dolg \$34,939,097,625: lansko leto ob istem času pa \$31,429, 275,761.

WASHINGTON, D. C., 3. maja. — Harry Hopkins, ravnatelj urada Works Progress Administration se je ponudil, da omeji WPA program, ako more industrija podpreti svojo trditev, da primanjkuje delavcev in bo industriji dal na razpolago dovolj delavcev, ki so sedaj na reliefu.

Hopkins je objavil svojo objavo v odgovor na trditev, da primanjkuje delavcev, zlasti izučenih.

"Works Progress administration," je rekel Hopkins, "je po natančni preiskavi prišla do prepričanja, da sedaj v deželi še ne primanjkuje delavcev.

"Urad WPA bo samo vesel, da bo mogel dati na razpolago delavce privatnim podjetjem, ki jih potrebujejo. Vendar pa pritožbe, da izučenih delavcev ni mogoče dobiti, niso utemeljene in jih ni mogoče vzdržati.

"WPA urad mora zaposljevati potrebne brezposelne, dokler ni za nje najdeno delo, toda prav rad bi jih oddal industriji in bi opustil svoje poslovanje, kadar bodo dovoljevale razmere."

WPA urad ceni sedanje število brezposelnih na 7,995,370.

WPA urad je prejel več sto pritožb od industrijcev in trgovcev, da na mnogih krajih primanjkuje izvežbanih delavcev.

Načelniki krajevnih WPA uradov so natančno periskovali, da doženejo, ako so te pritožbe opravilene. Nek odgovorni uradnik WPA urada pa je rekel: "Niti v enem slučaju niso našli, da je bila taka pritožba opravljena."

Na pritožbe je urad WPA odgovoril, da je skoro po vseh krajih dovolj delavcev, ki so popolnoma sposobni za zahtevana dela in da je pri delavskih posredovalnicah Združenih držav vpisanih dovolj izvežbanih delavcev, za katere pa ni mogoče najti pri WPA dela.

"Zelo nas je razljutila pritožba, da je WPA urad oropal delavski trg," je rekel nek WPA uradnik. "Izmed več sto pritožb, katere smo preiskovali, ni bila niti ena opravljena, ker pomanjkanja delavcev ni. Želimo pa, da bi bile pritožbe resnične, da bi mogli zmanjšati število svojih delavcev."

Poleg 7,995,370 delavcev pa je vpisanih še — 4,033,850 delavcev, ki potrebujejo delo, pa niso na reliefu. Za večino teh skrbe sorodniki.

Fašisti vstavljeni pred Bilbaom

BRIGADNI GENERAL ČOPIĆ

Poveljnik mednarodnih prostovoljcev v južnem delu Madrida, brigadni general Vladimir Čopić, je bil rojen v Senju v Hrvatskem Primorju leta 1890. Šolo in gimnazijo je dočkal v Senju, nato pa filozofsko fakulteto na vseučilišču v Zagrebu. Leta 1921 je bil izvoljen za narodnega poslance. Leta 1925 je bil aretiran in zaprt kot voditelj komunistov, iz za-

pora pa je pobegnil in odšel v Rusijo, kjer je dobil odgovorno uradniško mesto. Čopićev oče je bil čevljar in oboleni cerkovnik v pravoslavni cerkvi, njegova mati je katoličanka. Tudi oče in mati sta bila rojena v Senju. Iz tega zakona je pet sinov in tri hčere. Moški so pravoslavne vere, ženske pa so katoličanke.

OBRAVNAVA PROTI ELLISU PARKERJU

Porotniškim kandidatom je bila ponujena podkupnina. — V poroti je 8 žensk in 4 moške.

NEWARK, N. J., 2. maja. — Po dolgem prerekanju med javnim obtožiteljem in zagovorniki detektiva Ellis Parkerja in njegovega sina je bilo sedmici izvoljenih dvanaest porotnikov, med katerimi je osem žensk in štirje moški.

Izbranih je bilo 90 porotniških kandidatov in ko je prišlo do izbire, so prišli prijatelji Parkerja in guvernerja Hoffmana ter skušali podkupiti bodoče porotnike, da glasujejo v prilog Parkerja in njegovega sina.

Med kandidati za porotnika je bil tudi Michael J. Blesington, ki je pri izpraševanju izpovedal, da je "nekdo" prišel k njemu na stanovanje in mu rekel, da more zaslužiti "pet ali deset velikih" (tisočakov), ako bo kot porotnik

NOVE ZAHTEVE VETERANOV

ATLANTIC CITY, N. J., 3. maja. — Poveljnik veteranov v državi New Jersey, John J. Mullin, je članom veteranske zveze rekel, da bo zvezna vlada morala skrbeti za to, da dobi 1,500,000 veteranov, ki so brez dela, kako delo, ali pa jim bo morala dati pokojnino.

Med drugim je rekel: "Ti ljudje so pri volji delati, ne marajo pokojnine, toda eno ali drugo morajo imeti."

glasoval v prilog obeh Parkerjev.

Skupno s Parkerjem in njegovim sinom so na zatožni klopi Harry Weiss, Martin Schlossman in Murray Bleefeld, ki so že bili pred sodiščem v Brooklynu obsojeni na zaporno kazen do 20 let zaradi odvedbe in mučenja Paula H. Wendela, ki je v skrajni sili mučenja podal pismo izjavo, da je odvedel in umoril Lindberghovega sina, pozneje pa je svoje priznanje preklel in obdolžil Parkerja, njegovega sina ter njihove tri tovariše.

Predsednica porotnikov je Mrs. Anna Voightlan iz Red Bank, N. J.

NESREČA NA MORJU

V gosti megli v Severnem morju se je parnik zadel v angleškega. — 11 mornarjev je utonilo.

Radiomarine postaja v New Yorku je po brezžičnem brzojavu z ameriškega parnika President Roosevelt prejela poročilo, po katerem je izgubilo življenje 11 mornarjev, ko sta se v nedeljo trčila dva majlna parnika v Severnem morju.

Jugoslovanski parnik Plavnik je v gosti megli zadel v angleški parnik Aleeto. Aleeto se je potopil v nekaj minutah.

Medtem ko je parnik Plavnik rešil glavnega strojnika in tri njegove pomočnike, je parnik President Roosevelt nekaj časa krožil po kraju nesreče, če bi mogoče našel še kakega mornarja. Ker ni nobenega našel, je plul dalje proti Southamptonu.

COLUMBIA NE BO ZASTOPANA

Columbia vseučilišče v New Yorku ne bo zastopano pri obhajanju 200. obletnice vseučilišča v Goettingenu v Nemčiji.

Predsednik vseučilišča Nicholas Murray Butler je napisal odklonilno pismo, katero sedaj predstavlja v latinščino profesor Nelson McCrea.

Vsi odličnejši profesorji na vseučilišču s o priporočali predsedniku Butlerju, da ne sprejme povabila, z utemeljevanjem, da bo cela proslava samo nazijska predstava.

MRS. SIMPSON POPOLNOMA LOČENA

LONDON, Anglija, 3. maja. — Mrs. Wallis Simpson je dobila popolno ločitev zakona in se more poročiti z vojvodo Windsor, ki se je zaradi nje opovedal angleškemu prestolu.

Sodišče je razpravljalo samo 25 sekund in slednjič zakon ločilo.

Vojvoda Windsor se bo z Mrs. Simpson poročil 24. maja v Monts na Francoskem.

KANAL VOLGA-MOSKVA ODPRT

MOSKVA, Rusija, 3. maja. — Delavci so z velikim navdušenjem pozdravili prve parnike in ladje, ki so prišle v Moskvu po novem kanalu, ki spaja Moskvu z Volgo. S tem je zvezana s širnim morjem.

ADVERTISE in
"GLAS NARODA"

BASKI SO ODREZALI ZVEZO Z GUERNICO

BILBAO, Španska, 3. maja. — Po poročilih, ki so prišla pozno popoldne iz Bermea in Duranga, so Baski ves dan držali svoje postojanke, razun postojank v majhni dolini južno od Sollube, severozapadno od Bilbao ob Biskajskem zalivu. Iz teh postojank so Baske pregnali sovražni aeroplani.

Navzile temu pa so fašistične postojanke na tem kraju v nevarnosti, kajti Baski niso samo odrezali fašistom zvezo z Guernico, temveč so tudi z dinamitom razstrelili most pri Mundaci.

Fašistični poskus pregnati Baske, ki ogrožajo Bermeo z juga, se je izjalovil. Fašistični oddelek 6 tankov je bilo pogin v beg.

Na svojem prodiranju pri Bermeo so Baski pokopali 378 Italijanov. V Bilbao so tudi pripeljali štiri tovorne avtomobile, zaplenjene italijanske municije.

ST. JEAN DE LUZ, Francija, 3. maja. — Kako resen je položaj v Bilbaon, je razvidno iz tega, da so žena in otroci baskijskega predsednika Juana Antonio Aguirre pobegnili iz Bilbao in so dospeli v Biaritz. Medtem pa so prišle angleške in francoske ladje odvzati iz Bilbao svoje državljane.

Angleški rušilec Faulkner je v St. Jean pripeljal 12 Angličev, med njimi tudi angleškega konzula in podkonzula. Kmalu nato pa je dospel francoski parnik Senne z 72 francoskimi in belgijskimi begunci.

Angleška bojna ladja Royal Oak, štirje angleški rušileci in francoske bojne ladje se nahajajo v St. Jeanu, pripravljene, da varujejo parnike beguncev, ko pridejo iz španskih vod.

Izpraznjevanje Špancev iz Bilbao se še ni pričelo, toda se more pričeti vsak čas.

Ker general Franco naglo pritiska na Bilbao, ne bo mogoče vsega civilnega prebivalstva spraviti iz obleganega mesta.

LONDON, Anglija, 3. maja. — General Franco je stavil predlog, da se naj prebivalci iz Bilbao naselijo med Bilbacom in Santandrom ob Biskajskem zalivu v varnostni zoni, ki bo varna pred fašističnimi napadi.

General Franco nikakor ne mara dovoliti premirja tekom izpraznjevanja Bilbao. Ravno tako tudi v Bilbau ni dovolil varne zone za tuje konzulate.

Angleška vlada je vprašala generala Franca, ako bo poslal nad Bilbao svoje aeroplane, da porušijo mesto. Do sedaj pa Francoev odgovor še ni prišel, kakor tudi ne pojasnilo o porušenju Guernice. To mesto so namreč nemški letalci popolnoma razdejali.

PARIZ, Francija, 3. maja. — Francoska vlada je obvestila generala Franca, da bo navzile njegovemu protestu pomagala Angliji pri izpraznjevanju Bilbao.

Anglija in Francija bosta s svojimi tovornimi parniki prevažale prebivalce v Francijo pod zaščito svojih bojnih ladij.

GOBAVCI SE OBEŠAJO NA KITAJSKEM

Prednost dajejo v rvi pred kroglo. — Oblasti hočejo postreliti v se neozdravljivo bolne.

YEUNGKONG, Kitajska, 2. maja. — Prestrašeni izpostavljeni neozdravljivo bolni vprovinci Kwantung so se pričeli sami obešati, da ne bi bili postreljeni, ker so se oblasti zavzele, da iztrebijo vse neozdravljivo bolne. Streljanje teh nesrečnejšev se je pričelo o Veliki noči, ko je bilo poklanjanih ali postreljenih vseh 75 bolnikov v koloniji gobaveev, katero so vodili ameriški presbiterjanski misijonarji.

Iz onega časa se niso samo usmrtili izpostavljeni, temveč tudi mnogo drugih bolnikov, ker se boje, da jih bodo oblasti iztrebile.

Celo slepci so se po velikonočni moritvi skrivali, ker so se razširile govorice, da so tudi zapisani smrti. Oblasti pa so razglasile, da slepecem ne preti nobena nevarnost in se sedaj zopet upajo prihajati na dan.

V Nankingu izjavljajo uradniki zveznega zdravstvenega urada, da so poročila iz province Kwantung sicer "mogoča", da pa uradno o tem ni sard ne vedo. Vlada more posredovati samo na zahtevo najvišjih uradnikov v provinci, toda taka zahteva na vlado še ni prišla.

Po do sedaj še ne potrjenih poročilih so kantonske oblasti 25. aprila ukazale prijeti 400 izpostavljenec, od katerih jih je bilo po zdravniški preiskavi ustrelnih 190, ker so bili neozdravljivo bolni.

Misijonarji se z vseni močmi trudijo, da bi bolnik obvarovali smrti ter so že tudi mnogo bolnikov poslali v druge kraje Kitajske.

